

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.ms.gov.pl [Tłumaczenie zostało już opublikowane na oficjalnej stronie Ministerstwa Sprawiedliwości]. Zezwolenie na publikację tego tłumaczenia zostało udzielone przez Ministerstwo Sprawiedliwości wyłącznie w celu zamieszczenia w bazie Trybunału HUDOC. Niniejsze tłumaczenie nie jest dla Trybunału wiążące.

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.ms.gov.pl [Translation already published on the official website of the Polish Ministry of Justice]. Permission to re-publish this translation has been granted by the Polish Ministry of Justice for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC. This translation does not bind the Court.

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.ms.gov.pl [Traduction déjà publiée sur le site Internet officiel du Ministère de la Justice polonais]. L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour. La présente traduction ne lie pas la Cour.

Zestawienie – Opodatkowanie a Europejska Konwencja Praw Człowieka

Sierpień 2012 roku

Niniejsze zestawienie nie jest wiążące dla Trybunału i nie ma charakteru wyczerpującego

Opodatkowanie a Europejska Konwencja Praw Człowieka

Kilku skarżących powołuje się na Konwencję, by zakwestionować zasady i procedury Umawiających się Państw w sprawach podatkowych oraz metody stosowane przez urzędników organów podatkowych. Niniejsze skargi są oparte na Artykule 1 Protokołu nr 1 (ochrona własności), który nie narusza praw państwa "do stosowania takich ustaw, jakie uzna za konieczne ... w celu zabezpieczenia uiszczania podatków bądź innych należności lub kar pieniężnych", oraz Artykule 6 (prawo do rzetelnego procesu sądowego). Jednakże zostały podniesione również inne przepisy, takie jak Artykuł 8, zgodnie z którym "każdy ma prawo do poszanowania swojego życia prywatnego i rodzinnego, swojego mieszkania i swojej korespondencji" oraz Artykuł 9, który chroni "wolność myśli, sumienia i wyznania".

Sporrong i Lönnroth przeciwko Szwecji (skargi nr 7151/75 i 7152/75)

23.09.1982 roku

Skarżący, dziedziczący wspólnie majątek pana E. Sporrong, stali się właścicielami ziemi położonej w regionie Dolnego Norrmalm w Sztokholmie, na której stoi budynek z 1860 roku. W lipcu 1956 roku rząd udzielił Radzie Miejskiej Sztokholmu zezwolenia strefowego, obejmującego wywłaszczenie 164 nieruchomości, w tym własność Sporrong Estate.

Własność pani Lönnroth, położona również w centrum miasta, była przedmiotem zezwolenia na wywłaszczenie w okresie od 1971 do 1979 roku oraz zakazu budowy od 1968 do 1980 roku.

Skarżący zarzucili nieuzasadnioną ingerencję w prawo do niezakłóconego korzystania z ich własności, gwarantowane przez Artykuł 1 Protokołu nr 1. Podnieśli również zarzut naruszenia Artykułu 6 ust. 1 Konwencji z tego powodu, że sprawa wywłaszczeń i odszkodowań nie została rozpatrzona przez szwedzkie sądy w rozsądnym terminie.

Biorąc pod uwagę, że skarżący ponieśli osobisty i nadmierny ciężar, który mógłby być uzasadniony tylko wtedy, gdyby mieli możliwość domagania się skrócenia terminów lub dochodzenia odszkodowania, Trybunał orzekł stosunkiem głosów dziesięć do dziewięciu, że doszło do naruszenia Artykułu 1 Protokołu nr 1. Ponieważ sprawa skarżących nie mogła być rozpatrzona przez sąd właściwy do zbadania wszystkich aspektów sprawy,

Trybunał orzekł stosunkiem głosów dwanaście do siedmiu, że doszło do naruszenia Artykułu 6 ust. 1 Konwencji.

W swoim wyroku [o słuszne zadośćuczynienie](#), Trybunał uznał, że Królestwo Szwecji ma zapłacić za szkodę 800.000 koron szwedzkich (SEK) na rzecz Sporrong Estate i 200.000 SEK na rzecz pani Lönnroth (dwanaście głosów do pięciu), a w kwestii kosztów i wydatków, SEK 723,865.75 minus 24.103 franków francuskich wspólnie na rzecz Sporrong Estate i pani Lönnroth (trzyście głosów do czterech).

Bendenoun przeciwko Francji (skarga nr 12547/86)

24.02.1994 roku

Pan Bendenoun utworzył spółkę akcyjną prawa francuskiego z siedzibą w Strasburgu, by prowadzić handel starymi monetami, dziełami sztuki i kamieniami szlachetnymi. Posiadał on większą część kapitału (993 z łącznie 1.000 akcji) i działał jako jej prezes i dyrektor zarządzający. W wyniku jego działalności zostały wszczęte przeciwko niemu trzy postępowania - celne, podatkowe i karne - które toczyły się mniej więcej równolegle.

W dniu 9 września 1986 roku pan Bendenoun zwrócił się do Komisji. Powołując się na prawo do rzetelnego procesu sądowego (art. 6 ust. 1 Konwencji) w sądach karnych i administracyjnych, sformułował zarzut, że nie miał dostępu do całości akt celnych, podczas gdy organy podatkowe wysłały niektórym sądom administracyjnym określone dowody przeciwko niemu. Zarzucił również, że doszło do naruszenia jego prawa do poszanowania mienia (Artykuł 1 Protokołu nr 1), ponieważ na mocy różnych decyzji krajowych musiał płacić znaczne kwoty na rzecz francuskiego Skarbu Państwa. W dniu 6 lipca 1990 roku Komisja uznała zarzut dotyczący postępowania w sądach karnych za niedopuszczalny, a pozostałą część skargi za dopuszczalną. W swoim [sprawozdaniu z dnia 10 grudnia 1992 roku](#) (Artykuł 31) wyraziła opinię, stosunkiem głosów dziesięć do dwóch, że doszło do naruszenia Artykułu 6 ust. 1 i jednogłośnie, że nie ma potrzeby rozpatrywania sprawy również na podstawie Artykułu 1 Protokołu nr 1. Sprawa została przekazana do Trybunału w dniu 19 lutego 1993 roku.

Z informacji dostępnych dla Trybunału nie wynika, aby brak przedstawienia dokumentów naruszył prawo do obrony lub zasadę równości broni. Trybunał uznał jednogłośnie, że zastosowano Artykuł 6 ust. 1 i nie doszło do jego naruszenia. Ponadto w postępowaniu przed Trybunałem pan Bendenoun nie powoływał się już na Artykuł 1 Protokołu nr 1, wobec czego uznano, że nie ma potrzeby badania sprawy pod tym kątem.

Hentrich przeciwko Francji (nr 13616/88)

22.09.1994 roku

W maju 1979 roku pani Hentrich i jej mąż kupili niezabudowaną działkę gruntu o powierzchni 6766 m² w Strasburgu. Umowa sprzedaży została zawarta pod warunkiem zawieszającym, że SAFER (Przedsiębiorstwo Rozwoju Regionalnego i Zасiedlania Obszarów Wiejskich) nie skorzysta z prawa pierwokupu nieruchomości w terminie dwóch miesięcy. Główny urząd skarbowy zarejestrował sprzedaż celem wymierzenia należności podatkowych, a skutek rozporządzający zawartej umowy sprzedaży wystąpił, gdy SAFER nie skorzystał z prawa pierwokupu w ustawowym terminie. W lutym 1980 roku skarżący zostali powiadomieni przez zarządcę nieruchomości o nabyciu nieruchomości w drodze pierwokupu.

Pani Hentrich twierdziła, że została poszkodowana w wyniku naruszenia Artykułu 1 Protokołu nr 1 z powodu skorzystania przez organy podatkowe z prawa pierwokupu na podstawie artykułu 668 Kodeksu Podatkowego. Utrzymywała również, że postępowanie przed sądem krajowym nie zapewniło jej odpowiedniej możliwości przedstawienia sprawy sądom francuskich, co jest sprzeczne z Artykułem 6 ust. 1 i 2.

Uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy, Trybunał uznał, że jako poszkodowana w wyniku wykonania prawa pierwokupu, pani Hentrich poniosła "osobisty i nadmierny ciężar", który mógł być uzasadniony wyłącznie wtedy, jeśli miałyby możliwość - czego jej odmówiono - skutecznego zakwestionowania środka wykorzystanego przeciwko niej; "odpowiednia równowaga, która powinna istnieć pomiędzy ochroną prawa własności i wymogami interesu ogólnego" nie została zatem zachowana.

Trybunał orzekł:

- stosunkiem głosów pięć do czterech, że doszło do naruszenia Artykułu 1 Protokołu nr 1;
- jednogłośnie, że z powodu braku rzetelnego procesu doszło do naruszenia Artykułu 6 ust. 1;
- jednogłośnie, że doszło do naruszenia Artykułu 6 ust. 1 w związku z długością postępowania.

Gasus Dosier-und Fördertechnik GmbH przeciwko Niderlandom (skarga nr 15375/89)

23.02.1995 roku

Gasus Dosier-und Fördertechnik GmbH jest spółką prawa niemieckiego z siedzibą w Würzburgu w Niemczech. W czerwcu 1980 r. spółka sprzedała betoniarkę i urządzenia pomocnicze holenderskiej spółce, pod warunkiem, że pozostanie właścicielem sprzedanych rzeczy do czasu zapłaty pełnej kwoty.

W dniu 31 lipca 1980 r. komornik zajął wszystkie ruchomości na terenie holenderskiej spółki, by dokonać ich przymusowej sprzedaży na mocy trzech tytułów egzekucyjnych wystawionych przez poborcę podatków bezpośrednich.

Opierając się na Artykule 1 Protokołu nr 1, skarżąca spółka zarzuciła zajęcie betoniarki przez organy podatkowe i jej późniejszą sprzedaż wraz z przynależnościami.

Trybunał uznał, że w tym wypadku zaskarżona ingerencja była w rzeczywistości rezultatem wykonywania przez organy podatkowe ich kompetencji na podstawie artykułu 16 (3) 1845 Ustawy Podatkowej (*Invorderingswet*).

Prawodawca musi mieć szeroki margines uznania, szczególnie w odniesieniu do zagadnienia, czy - a jeśli tak, to w jakim stopniu - organy podatkowe powinny być w korzystniejszej pozycji, gdy chodzi o wyegzekwowanie zobowiązań podatkowych, niż zwykli wierzyciele egzekwujący prywatne zobowiązania. Trybunał uwzględni ocenę prawodawcy w tych sprawach, chyba że jest ona pozbawiona racjonalnych podstaw.

Trybunał orzekł, stosunkiem sześciu głosów do trzech, że zajęcie przez organy podatkowe betoniarki, której właścicielem był sprzedawca, ponieważ zachował tytuł prawny aż do całkowitej zapłaty ceny zakupu, oraz jej późniejsza sprzedaż w celu odzyskania długu podatkowego nabywcy, nie naruszyły Artykułu 1 Protokołu nr 1.

A.P., M.P. i T.P. przeciwko Szwajcarii (skarga nr 19958/92)

29.08.1997 roku

Skarżący to trzej obywatele Szwajcarii, którzy mieszkają w Kantonie Zurych. Są nimi wdowa i synowie pana P., który zmarł w 1984 roku. Trzymiesięczny termin, w którym skarżący mogli rzec się dziedziczenia, wygasł w maju 1984 roku. Z uwagi na fakt, że pan P. uchylał się od płacenia niektórych podatków, organy podatkowe wszczęły postępowanie przeciwko skarżącym. W styczniu 1990 roku Federalny Urząd Skarbowy obciążył skarżących kosztami niezapłaconych przez zmarłego podatków, a także wymierzył im grzywnę.

Trybunał zauważył, że skarżącym została wymierzona sankcja karna za uchylanie się od płacenia podatków przez zmarłego. Fundamentalną zasadą prawa karnego, jest wygaśnięcie odpowiedzialności karnej po śmierci tego, kto popełnił przestępstwo. Doszło zatem do naruszenia Artykułu 6 ust. 2 (siedem głosów do dwóch).

National and Provincial Building Society, Leeds Permanent Building Society oraz Yorkshire Building Society przeciwko Zjednoczonemu Królestwu (skargi nr 21319/93, 21449/93 i 21675/93)

23.10.1997 roku

W Zjednoczonym Królestwie inwestorzy w towarzystwach budowlanych są zobowiązani do zapłaty podatku dochodowego w odniesieniu do wypłacanych im udziałów. Ze względów praktycznych i zgodnie z dobrowolnymi porozumieniami zawieranymi między towarzystwami budowlanymi a Urzędem Skarbowym, Urząd ściąga ten podatek od płatnika, w formie jednorazowej płatności zbiorczej („podatek zryczałtowany” lub podatek liniowy), obliczonej proporcjonalnie do całości wypłaconych udziałów.

Inwestorzy otrzymali udziały netto z dokonaniem potrąceniem podatków a ich zobowiązanie do zapłaty podatku od wypracowanych udziałów zostało spłacone przez towarzystwa budowlane, które przekazują podatek liniowy do Urzędu Skarbowego. Podatek liniowy został obliczony w odniesieniu do udziałów wypłaconych przez towarzystwo budowlane w trakcie dwunastomiesięcznego okresu rozliczeniowego, kończącego się w danym roku podatkowym. Ten system rozliczeń został uchylony ze skutkiem od początku roku podatkowego 1986-87, w związku z wprowadzeniem nowego systemu, w którym podatek jest naliczany kwartalnie na podstawie faktycznie wypłaconych w ciągu roku podatkowego udziałów. To spowodowało powstanie kilkumiesięcznej "luki" podczas której nie był stosowany ani stary system, ani nowy.

Trybunał uznał, że przyjęte środki zostały gruntownie przeanalizowane w Parlamencie przed ich przyjęciem i mimo silnego lobbingu towarzystw budowlanych mającego na celu zastosowanie okresu przejściowego, aby przystosować się do nowego systemu, nie został on wprowadzony. Parlament chciał, aby podatek był pobierany od wypłacanych udziałów; środki pieniężne wypłacone na rzecz Urzędu Skarbowego z racji tych przepisów nie były wynikiem podwójnego opodatkowania lub bezprawnego przejęcia majątku skarżących. Trybunał uznał, że celem artykułu 53 Ustawy o finansach z 1991 roku było uzupełnienie braków technicznych w Regulaminie z 1986 roku. Cel środka był rozsądny, uwzględniając interes publiczny w zagwarantowaniu by podmioty prywatne nie korzystały z przywileju nieoczekiwanego przyływu gotówki podczas trwania okresu przejściowego do dnia wejścia w życie nowego systemu płatności podatku, a zarazem nie ograniczał dochodów Skarbu Państwa na skutek niezamierzonych wad ustawy nowelizującej regulację podatkową. Trybunał uznał, że nie doszło do naruszenia Artykułu 1 Protokołu nr 1 (jednogłośnie), Artykułu 1 Protokołu nr 1 w związku z Artykułem 14 Konwencji (osiem głosów do jednego), Artykułu 6 ust. 1 (jednogłośnie) oraz Artykułu 6 ust. 1 w związku z Artykułem 14 (osiem głosów do jednego).

J.J. przeciwko Niderlandom (skarga nr 21351/93)

27.03.1998 roku

Skarżący jest niezależnym doradcą podatkowym. W grudniu 1989 roku otrzymał wymiar wyrównawczego podatku dochodowego w wysokości 38.656 guldenów holenderskich i zawiadomienie o karze fiskalnej w tej samej wysokości. Odwołał się do Izby Skarbowej Sądu Apelacyjnego. Sąd stwierdził niedopuszczalność odwołania na tej podstawie, że nie została uiszczona opłata sądowa. Skarżący odwołał się do Sądu Najwyższego, twierdząc, że brak uiszczenia opłaty sądowej był spowodowany pomyłką jego banku, za który nie może ponosić odpowiedzialności, a pobieranie opłaty sądowej było sprzeczne z Artykułem 6 ust. 1 Konwencji. Sąd Najwyższy oddalił apelację. Skarżący zarzucił, że jest ofiarą naruszenia Artykułu 6 ust. 1 Konwencji, ponieważ nie mógł odpowiedzieć na oficjalną opinię Rzecznika Generalnego Sądu Najwyższego.

Trybunał stwierdził, że wynik postępowania przed Sądem Najwyższym stanowił "akt oskarżenia" przeciwko skarżącemu. Uwzględniając zatem znaczenie postępowania dla skarżącego, a także charakter oficjalnej opinii Rzecznika Generalnego, fakt, że skarżący nie mógł na nią odpowiedzieć zanim Sąd Najwyższy podjął decyzję w jego sprawie, stanowił naruszenie prawa do kontradyktoryjności postępowania. Prawo to oznacza co do zasady, że strony procesu mają możliwość zaznajomienia się i komentowania wszystkich przedstawionych dowodów oraz składania uwag w celu wywarcia wpływu na decyzję sądu. Doszło zatem do naruszenia Artykułu 6 ust. 1 Konwencji (jednogłośnie).

J.B. przeciwko Szwajcarii (skarga nr 31827/96)

03.05.2001

Przeciwko skarżącemu zostało wszczęte postępowanie w sprawie o uchylanie się od płacenia podatków. Skarżący był wielokrotnie proszony o przedstawienie wszystkich dokumentów, jakie były w jego posiadaniu, dotyczących spółek, w których dokonywał inwestycji. Skarżącemu czterokrotnie wymierzono karę grzywny za niezastosowanie się do tych wezwań.

Trybunał stwierdził, że prawo do zachowania milczenia i przywilej nieoskarżania siebie samego należą do powszechnie uznanych standardów międzynarodowych, które

stanowią istotę pojęcia sprawiedliwego procesu zgodnie z Artykułem 6 ust. 1 Konwencji. Wydaje się, że władze próbowały wywrzeć nacisk na skarżącego celem przedstawienia dokumentów, które mogły spowodować jego oskarżenie o przestępstwo uchylania się od płacenia podatków.

Trybunał uznał jednomyślnie, że doszło do naruszenia Artykułu 6 ust. 1 i przyznał skarżącemu 2.000 franków szwajcarskich (CHF) z tytułu poniesionej szkody majątkowej i 10.409 CHF z tytułu kosztów i wydatków.

Ferrazzini przeciwko Włochom (skarga nr 44759/98)

12.07.2001 roku

Skarżący i inna osoba wnieśli tytułem wkładu grunt, budynek oraz środki pieniężne do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością A., którą skarżący właśnie utworzył, a w której był w posiadaniu - bezpośrednio i pośrednio - prawie całego kapitału zakładowego i był jej przedstawicielem. Spółka, której działalność miała na celu organizowanie dla turystów wakacji w gospodarstwie rolnym (agroturystyka), zwróciła się do organów podatkowych o obniżenie obowiązującej stawki niektórych podatków należnych za wyżej wymienione przeniesienie własności, zgodnie ze statutem, który uznała za stosowny, i zapłaciła kwotę, którą uznała za należną. Sprawa przed Trybunałem odnosi się do trzech postępowań. Pierwsze dotyczyło w szczególności wypłaty podatku od zysków kapitałowych, a dwa pozostałe stosownej stawki opłaty skarbowej, podatku od rejestru hipotecznego i podatku od transferu kapitału, oraz wniosku o obniżenie stawki.

Trybunał uznał, że kwestie podatkowe stanowiły zasadniczą część prerogatyw władzy publicznej, z publicznym charakterem relacji między podatnikiem a społeczeństwem. Trybunał zauważył również, że Artykuł 1 Protokołu nr 1, dotyczący ochrony własności, zastrzega prawo Państw do wydawania takich ustaw, które uznają za niezbędne w celu zabezpieczenia uiszczania podatków (zob., *mutatis mutandis*, **Gasus Dosier-und Fördertechnik GmbH przeciwko Holandii**, wyrok z dnia 23 lutego 1995 roku, § 60). Na koniec, Trybunał uznał, że spory podatkowe pozostają poza zakresem praw i obowiązków obywatelskich, mimo skutków majątkowych, które wywołują dla podatnika. Mając na względzie powyższe, Artykuł 6 ust. 1 nie znajduje zastosowania w przedmiotowej sprawie.

S.A. Dangeville przeciwko Francji (skarga nr 36677/97)

16.04.2002 roku

Skarżąca spółka, SA Dangeville, firma brokerów ubezpieczeniowych, zapłaciła 292.816 franków podatku od wartości dodanej (VAT) za rok 1978. Jednak przepisy VI Dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich, obowiązujące od 1 stycznia 1978 roku, przyznawały zwolnienie z VAT dla "czynności ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, w tym usług pokrewnych świadczonych przez brokerów ubezpieczeniowych i agentów ubezpieczeniowych." Wnioski skarżącej spółki o zwrot podatku VAT zapłaconego za 1978 rok zostały odrzucone przez sąd administracyjny, a następnie przez Radę Stanu, między innymi dlatego, że dyrektywy nie można bezpośrednio powoływać przeciwko przepisom prawa krajowego.

Administracyjny ókólnik z dnia 2 stycznia 1986 roku stwierdzał, że nie zostaną podjęte dalsze działania mające na celu pobranie kwoty należnej brokerom, którzy nie uiszcili podatku VAT za przedmiotowy okres. Skarżąca spółka wniosła nowy pozew o odszkodowanie, którą Rada Stanu również odrzuciła. Jednakże tego samego dnia, odchodząc od linii orzeczniczej, którą przyjęła w tym wyroku, Rada Stanu uznała za dopuszczalne odwołanie spółki o tym samym profilu działalności gospodarczej, która wstępnie wносиła te same wnioski co spółka skarżąca, i przyznano jej zwrot błędnie zapłaconego podatku VAT.

Trybunał uznał, że skarżąca spółka dysponowała ważnym roszczeniem wobec państwa, kiedy wniosła dwa odwołania od błędnie zapłaconego podatku VAT. Okazało się także, że ingerencja w prawo skarżącej spółki do niezakłóconego korzystania z jej własności, nie leżała w interesie ogólnym i była nieproporcjonalna. Trybunał orzekł jednomyślnie, że doszło do naruszenia Artykułu 1 Protokołu nr 1 oraz że nie jest konieczne odrębne rozpatrzenie skargi na podstawie Artykułu 14 w związku z Artykułem 1 Protokołu nr 1.

[Janosevic przeciwko Szwecji](#) oraz [Västberga Taxi Aktiebolag i Vulic przeciwko Szwecji](#) (skarga nr 34619/97 i nr 36985/97)

23.07.2002 roku

Velimir Janosevic, obywatel Szwecji, był właścicielem firmy taksówkarskiej. Taxi Aktiebolag Västberga jest firmą taksówkarską a Nino Vulic, obywatel Szwecji, jest jej byłym dyrektorem. W ramach prowadzonej na szeroką skalę kontroli wśród firm świadczących usługi przewozowe w 1994 i 1995 roku, organ podatkowy okręgu sztokholmskiego przeprowadził audyty dwóch korporacji. Stwierdzając, że ich deklaracje podatkowe były nieprawidłowe, organ podatkowy sprawdził ich rachunki i zastosował wyższy podatek. Ponieważ skarżący przedstawili nieprawdziwe informacje, nakazano im zapłatę wyrównania: panu Janosevic w wysokości 160.000 koron szwedzkich (SEK), a Taxi Västberga Aktiebolag 35.000 SEK. W związku z podatkiem nałożonym na jego firmę, deklaracje podatkowe pana Vulic także zostały sprawdzone i nakazano mu zapłatę w sumie kwoty prawie 58.000 SEK dodatkowego podatku.

Janosevic przeciwko Szwecji - Trybunał uznał, że przy podejmowaniu przez okres trzech lat decyzji w sprawie wniosków skarżącego o ponowne rozpatrzenie wymiaru podatku, organ podatkowy nie działał z pilnością wymaganą okolicznościami sprawy, a tym samym spowodował nadmiernie opóźnienie w przedmiocie ustalenia przez sąd istotnych kwestii, dotyczących nałożenia dodatkowych podatków i dopłat podatkowych. Doszło zatem do naruszenia Artykułu 6 ust. 1 Konwencji w odniesieniu do dostępu skarżącego do sądu.

[Taxi Aktiebolag Västberga i Vulic](#)

Trybunał uznał, że organ podatkowy i Okręgowy Sąd Administracyjny nie działały z pilnością wymaganą okolicznościami sprawy i w ten sposób spowodowały nadmiernie opóźnienie w przedmiocie ustalenia przez sąd istotnych kwestii, dotyczących nałożenia dodatkowych podatków i dopłat podatkowych. W odniesieniu do pierwszego skarżącego, całkowite opóźnienie w uzyskaniu takiej decyzji oznacza, że uzyskany dostęp do sądów nie może być uznany za skuteczny. Doszło zatem do naruszenia artykułu 6 ust. 1 w odniesieniu do prawa dostępu obu skarżących do sądu.

[W obu przypadkach Trybunał orzekł:](#)

- [jednogłośnie, że doszło do naruszenia Artykułu 6 ust. 1 w kwestii prawa dostępu skarżących do sądu;](#)
- [jednogłośnie, że doszło do naruszenia artykułu 6 ust. 1 w odniesieniu do wszystkich skarżących ze względu na czas trwania postępowania;](#)
- [sześcioma głosami do jednego, że nie doszło do naruszenia prawa skarżących do domniemania niewinności.](#)

[Buffalo Srl w upadłości przeciwko Włochom](#) (skarga nr 38746/97)

03.07.2003 roku

Skarżący, Buffalo Srl, jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, której siedziba do 2001 roku znajdowała się we Włoszech. Jest ona zapisana w Rejestrze Przedsiębiorców, jako dążąca do dobrowolnej likwidacji. W latach 1985-1992 skarżąca spółka dokonała nadpłaty należnego Państwu podatku. W konsekwencji została uprawniona do zwrotu nadpłaty, którą organy podatkowe zaczęły spłacać w 1997 roku, jednakże nie spłaciły w całości. W tym okresie skarżąca spółka była zmuszona ubiegać się o dofinansowanie od banków i osób prywatnych. W ten sposób poniosła koszty i musiała zapłacić odsetki według wyższej stawki niż te wypłacane przez państwo z tytułu zwrotu nadpłaty.

[Trybunał stwierdził, że skarżąca spółka została poszkodowana w wyniku nadmiernych opóźnień w zwrocie nadpłat podatkowych i orzekł, że doszło do naruszenia Artykułu 1 Protokołu nr 1.](#)

[W zakresie orzeczenia o słusznym zadośćuczynieniu](#) Trybunał orzekł jednomyślnie o przyznaniu skarżącej spółce kwoty 75.000 euro (EUR) z tytułu poniesionej szkody i 1.000 EUR tytułem kosztów i wydatków.

Eko-Elda Avee przeciwko Grecji (skarga nr 10162/02)

09.03.2006 roku

Skarżąca, Eko-Elda AVEE, jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, specjalizującą się w produktach naftowych. W czerwcu 1988 roku dochodziła ona o zwrotu 123.387.306 drachm od organów podatkowych, tj. kwoty nienależnie pobranej z tytułu podatku dochodowego. Kiedy władze oddaliły ten wniosek, skarżąca spółka wszczęła postępowanie przed Sądem Administracyjnym w Atenach w celu odzyskania kwoty wraz z odsetkami.

W listopadzie 1993 roku, kiedy postępowanie było w toku, państwo wypłaciło skarżącej spółce nadpłatę podatku w pełnej wysokości. Firma odpowiednio zmniejszyła swoje roszczenie do odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłaceniu nadpłaty. Skarżąca spółka zarzuciła, że organ podatkowy odmówił spłaty odsetek w ramach odszkodowania za opóźnienie w zwrocie nienależnie pobranego podatku.

Trybunał stwierdził, że nienależnie zapłacony podatek został zwrócony po upływie pięciu lat i około pięciu miesięcy po tym, jak skarżąca spółka wniosła o zwrot nadpłaty. Odmowa władz dotycząca zapłaty odsetek za zwłokę po tak długim okresie zakłóciła równowagę, która miała być zachowana między interesem ogólnym a interesem jednostki. Trybunał stwierdził, że doszło do naruszenia Artykułu 1 Protokołu nr 1 i przyznał skarżącej spółce kwotę 120.000 EUR z tytułu szkody majątkowej i EUR 4.000 tytułem poniesionych kosztów i wydatków.

Riener przeciwko Bułgarii (skarga nr 46343/99)

23.05.2006 roku

Skarżąca była współwłaścicielem i dyrektorem handlowym spółki zarejestrowanej w Austrii. Spółka była również zarejestrowana w Bułgarii jako przedsiębiorca zagraniczny, prowadzący tam działalność gospodarczą.

W latach 1991-1995 skarżąca spędziła większość czasu w Bułgarii. Pozostaje tam do tej pory. Decyzją z dnia 1 lipca 1992 roku rejonowy organ podatkowy w Sofii uznał, że skarżąca jest winna równowartość ok. 1 mln dolarów amerykańskich z tytułu niezapłaconego podatku akcyzowego i odsetek. Następnie organ celny objął skarżącą zakazem opuszczania kraju oraz wydał decyzję o zatrzymaniu jej dokumentów paszportowych. Austriacki paszport skarżącej został skonfiskowany. Sądy nie uwzględniły odwołań skarżącej, uznając, że jej zobowiązanie do zapłaty znacznej kwoty podatku, jak ustaliły, było wystarczającym powodem do zatrzymania wszelkich dokumentów paszportowych, które mogą być używane do podróży międzynarodowych.

Trybunał uznał, że w swoich decyzjach władze nie wzięły pod uwagę zasady proporcjonalności, a zakaz opuszczania kraju nałożony na skarżącą był wymierzony automatycznie na czas nieokreślony. Trybunał zwrócił również uwagę na brak jasności we właściwym prawie i praktyce. Zakaz podróży był utrzymywany przez długi czas i był nieproporcjonalny do zamierzonego celu, mianowicie zabezpieczenia zapłaty podatków. W konsekwencji Trybunał stwierdził, że doszło do naruszenia Artykułu 2 Protokołu nr 4.

Trybunał zauważył, że chociaż skarżąca teoretycznie miała możliwość odwołania się od zakazu opuszczania kraju, w praktyce sądy krajowe badały tylko formalną legalność zakazu, a nie istotę jej skargi. Trybunał stwierdził zatem, że zakres odwołania przyznany przez prawo bułgarskie był zbyt mały i orzekł jednogłośnie, że doszło do naruszenia Artykułu 13.

Burden przeciwko Zjednoczonemu Królestwu (skarga nr 13378/05)

Wyrok Wielkiej Izby

29.04.2008 roku

Joyce i Sybil Burden, dwie obywatelki brytyjskie urodzone odpowiednio w 1918 i 1925 roku, są niezamężnymi siostrami, które mieszkają w Marlborough (Zjednoczone Królestwo). Mieszkały ze sobą całe życie, a przez ostatnie 30 lat w domu zbudowanym na gruncie, który odziedziczyły po rodzicach. Każda siostra dokonała oświadczenia testamentowego, pozostawiając cały majątek drugiej siostrze.

Siostry, obie mające powyżej osiemdziesięciu lat, obawiały się, że gdy jedna z nich umrze, druga będzie zmuszona sprzedać dom, aby zapłacić podatek od spadku. Na mocy

ustawy z 1984 roku o podatku od spadków, podatek od spadków wynosił 40% wartości majątku danej osoby. Stawkę stosowało się do każdej kwoty powyżej 285.000 funtów szterlingów (GBP) (420.844 EUR) za przeniesienie własności w trakcie roku podatkowego 2006-2007 i GBP 300.000 (442.994 EUR) na lata 2007-2008.

Poszczególne państwa przyjęły różne zasady dotyczące zwolnień od podatku od spadków w odniesieniu do różnych kategorii spadkobierców i co do zasady mają swobodę w opracowaniu różnych zasad w zakresie polityki podatkowej.

Wielka Izba stwierdziła w konkluzji, że skarżące, jako siostry prowadzące wspólnie gospodarstwo domowe, nie mogą być porównywane do związków małżeńskich lub par z ustawy o związkach partnerskich dla celów Artykułu 14. Uznała następnie, że nie doszło do dyskryminującego postępowania, a tym samym naruszenia Artykułu 14 w związku z Artykułem 1 Protokołu nr 1 (piętnaście głosów do dwóch).

André i inni przeciwko Francji (skarga nr 18603/03)

24.07.2008 roku

Skarżący to prawnik i kancelaria prawna. Sprawa dotyczyła przeszukania biur skarżących w czerwcu 2001 roku przez inspektorów kontroli skarbowej, którzy mieli zamiar zdobyć dowody przeciwko spółce klienta skarżących, podejrzanej o oszustwa podatkowe. Skarżący zarzucili, że przeszukanie i zajęcia były nielegalne i wnieśli skargę, która została oddalona przez sąd kasacyjny.

Trybunał zauważył, że w ramach kontroli podatkowej, przeprowadzonej w sprawie działalności spółki klienta skarżących, urząd kontroli skarbowej skierował działania wobec skarżących z tego tylko powodu, że trudno było przeprowadzić niezbędne audyty i znaleźć dokumenty, które mogłyby potwierdzić podejrzenie, że spółka klienta była winna oszustw podatkowych, choć w żadnym momencie skarżący nie byli oskarżeni lub podejrzani o popełnienie przestępstwa lub udziału w oszustwie popełnionym przez ich klienta.

Trybunał uznał jednomyślnie, że doszło do naruszenia Artykułu 6 ust. 1 (prawo dostępu do sądu) ze względu na brak skutecznej kontroli sądowej. Biorąc pod uwagę, że przeszukanie i zajęcia były nieproporcjonalne do zamierzonego celu, Trybunał orzekł jednogłośnie, że doszło do naruszenia Artykułu 8.

Ruotsalainen przeciwko Finlandii (skarga nr 13079/03)

16.06.2009 roku

Skarżący jeździł swoją furgonetką na paliwie opodatkowanym łagodniej niż olej napędowy, którego powinien używać, bez płacenia dodatkowych podatków. Został ukarany grzywną równowartości około 120 EUR za drobne oszustwa podatkowe. W kolejnych postępowaniach administracyjnych nakazano mu zapłatę około 15.000 EUR, odpowiadającą różnicy między podatkiem rzeczywiście zapłaconym a podatkiem, jaki powinien zapłacić, pomnożoną przez trzy, ponieważ nie poinformował o tym właściwych organów. Odwołał się od tej decyzji, jednak bezskutecznie.

Trybunał uznał, że obie sankcje nałożone na skarżącego były sankcjami karnymi. Fakty podnoszone w obu postępowaniach przeciwko skarżącemu w istocie były takie same: oba dotyczyły wykorzystania paliwa opodatkowanego łagodniej niż olej napędowy. Jediną różnicą było pojęcie zamiaru w pierwszym postępowaniu. Druga sankcja została wymierzona na tej samej podstawie faktycznej co pierwsza, a zatem doszło do powtórnego przeprowadzenia postępowania w tej samej sprawie. Drugie postępowanie wszczęto, chociaż nie pojawiły się żadne nowe dowody lub fakty, ani nie wykryto rażącego uchybienia w poprzednim postępowaniu, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, jak przewidziano w ustępie drugim Artykułu 4 Protokołu nr 7. Trybunał stwierdził zatem, że doszło do naruszenia Artykułu 4 Protokołu nr 7.

Association Les Témoins de Jéhovah przeciwko Francji (skarga nr 8916/05)

30.06.2011 roku

Skarżący, Association Les Témoins de Jéhovah (Stowarzyszenie Świadców Jehowy), jest francuskim stowarzyszeniem z siedzibą w Boulogne-Billancourt (Francja). Jego głównym celem jest "utrzymywanie i praktyka wiary Świadców Jehowy". Ruch Świadców Jehowy,

który liczy ponad 17 milionów wyznawców na całym świecie, w tym ponad 250.000 we Francji, określa się mianem religii chrześcijańskiej, której zasady wiary oparte są całkowicie na Biblii. Ruch jest finansowany przez "darowizny". Sprawa dotyczyła wymiaru dodatkowego podatku nałożonego na skarżące stowarzyszenia w wymiarze dziesiątek milionów euro. Według stowarzyszenia przedmiotowe postępowania były nieważne, a biorąc pod uwagę ich wpływ, naruszały wolność religii.

Podstawę prawną, w oparciu o którą zostały opodatkowane darowizny dla stowarzyszenia, stanowił Artykuł 757 Kodeksu podatkowego, zgodnie z którym fizyczne dary, które zostały "ujawnione" organom podatkowym, były przedmiotem podatku od darowizn. Niniejszy artykuł i jego zastosowanie w sprawie skarżącego stowarzyszenia nie były wystarczająco przejrzyste. Nie przedstawiono żadnych szczegółowych informacji na temat „obdarowanego”, co sprawiło, że nie było wiadomo, czy przepis ma zastosowanie do osób prawnych, a zatem do skarżącego stowarzyszenia. Następnie, w odniesieniu do pojęcia "ujawnienia" darów w rozumieniu Artykułu 757, Trybunał zauważył, że był to pierwszy przypadek, w którym stwierdzono, że składanie wymaganej dokumentacji księgowej w ramach kontroli podatkowej było odpowiednikiem "ujawnienia". Taka wykładnia Artykułu - która sama nie dostarczała żadnych szczegółów dotyczących okoliczności "ujawnienia" - była trudna do przewidzenia dla stowarzyszenia, ponieważ fizyczne dary do tej pory były zwolnione z obowiązku opodatkowania. Ponieważ opodatkowanie darowizn na rzecz skarżącego stowarzyszenia było uzależnione od przeprowadzenia kontroli podatkowej, takiej wykładni prawa podatkowego nie można było przewidzieć. W konsekwencji Trybunał stwierdził jednogłośnie, że doszło do naruszenia Artykułu 9 (prawo do wolności wyznania).

W swoim wyroku o słuszne zadośćuczynienie Trybunał orzekł, że Francja ma wypłacić skarżącemu stowarzyszeniu odszkodowanie w wysokości EUR 4.590.295 z tytułu nienależnie opłaconych podatków oraz 55.000 EUR z tytułu kosztów i wydatków. Ponadto uznano, że zaniechanie przez organy podatkowe poboru podatku od darowizn i odsetek za zwłokę stanowiłoby odpowiednie środki zaradcze, które położą kres naruszeniom Artykułu 9. Był to pierwszy raz, gdy Artykuł 46 został zastosowany przez Trybunał w sprawie dotyczącej opodatkowania.

Segame SA przeciwko Francji (skarga nr 4837/06)

07.06.2012 roku

Sprawa dotyczyła publicznej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, wobec której zmieniono decyzję podatkową, dotyczącą między innymi dodatkowych podatków od dochodu ze sprzedaży metali szlachetnych, wyrobów jubilerskich, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków. Spółka podniosła przed Trybunałem zarzut, że sądy administracyjne nie były uprawnione do zmiany stawki grzywny za niezapłacone podatki. Trybunał zauważył, że skarżąca spółka miała możliwość przedstawienia przed sądami administracyjnymi wszystkich okoliczności faktycznych i prawnych, które uznała za istotne na poparcie roszczenia. W szczególności podniosła zarzut niezgodności podatku z prawem wspólnotowym i szczegółowo omówiła podstawę stosowaną przy obliczaniu wymiaru podatku, który co więcej został zmniejszony przez administracyjny sąd apelacyjny.

Uwzględniając fakt, że grzywna została ustalona jako procent niezapłaconego podatku, szczególnie charakter sporów podatkowych oraz stawkę grzywny, Trybunał uznał, że nie doszło do naruszenia Artykułu 6 ust 1 Konwencji.
